

Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет
Кафедра політичних наук

УДК 32.001.76
ББК 66.0
П 50

**ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА
ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.** Матеріали II міжвузівської
науково-практичної конференції молодих політологів.
24 листопада 2010 р. – Рівне: РДГУ, 2011. – 194 с.

ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

**Матеріали II міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

24 листопада 2010 р.

Ухвалено до друку рішенням кафедри політичних наук РДГУ.
Протокол № 2 від 17 лютого 2011 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011

Рівне – 2011

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

<i>Мельник Алла</i>	Політика пам'яті особистості	9
<i>Сайгафарова Елеонора</i>	Середній клас як основа стабільного розвитку сучасної України	11
<i>Малиновська Наталія</i>	Політика європейських держав щодо іммігрантів-мусульман	13
<i>Макарук Надія</i>	Агенти політичної соціалізації студентської молоді в Україні	16

СЕКЦІЯ 1. Теоретичні аспекти аналізу політичної модернізації

<i>Байрак Сергій</i>	Інститути громадянського суспільства і держава	19
<i>Гаврилюк Світлана</i>	Маніпулятивна складова політичної влади	21
<i>Кац Еліна</i>	Інформаційний простір і побудова громадянського суспільства	23
<i>Куницька Ганна, Троценко Валерій</i>	Проблема більшості та меншості в теорії демократії	26
<i>Мишляєв Тарас</i>	Членство в Євросоюзі як чинник трансформації національних політичних систем	28
<i>Мельник Ірина</i>	Сутність і різновиди політичного екстремізму	30
<i>Патлашинська Ірина</i>	Типологічні особливості миротворчої діяльності	33
<i>Венгринюк Лілія</i>	Статус нації як інституційованої форми та випадкове явище Роджерса Брюейкера	36

<i>Камзьол Валентина</i>	Інформаційне забезпечення діяльності громадських організацій	39
<i>Криворучко Наталія</i>	Тоталітаризм і XXI століття	42
<i>Герасимчук Іванна</i>	Роль партій у політичній модернізації суспільства	45
<i>Левчук Юрій</i>	Авторитарна і демократична моделі політичної модернізації	47
<i>Горбатюк Катерина</i>	Демократія і неопатримоніалізм у сучасних теоріях політичного розвитку	49
<i>Гривіцький Вадим</i>	Розвиток пеніцітарної системи в умовах модернізації	51
<i>Житнік Олена</i>	Основні технології формування іміджу політичного лідера	54
<i>Левіцький Андрій</i>	Сучасні інформаційні технології як чинник демократизації	56
<i>Осадчук Олена</i>	Політичний імідж як технологія	60
<i>Стельмах Валерій</i>	Механізми представницької демократії	62
СЕКЦІЯ 2. Політична модернізація: міжнародний та регіональний досвід		
<i>Бойківський Любомир</i>	Лібералізація газового ринку ЄС: виклик для Росії	65
<i>Генега Ірина</i>	Концептуальні засади зовнішньої політики Російської Федерації	68
<i>Коваленко Людмила</i>	Європейський союз: нормативно-правове забезпечення виборчого процесу	70
<i>Петрович Інна</i>	Електоральний аналіз сучасної політичної ситуації в країнах Латинської Америки	72

<i>Руденко Катерина</i>	Націоналістичні партії Великобританії	74
<i>Стукан Ірина</i>	Особливості інтеграції Хорватії до Європейського уроки для України	75
<i>Федорак Світлана</i>	Проблема невизнаних держав Кавказького регіону: зовнішньополітичний фактор	79
<i>Брень Сергій</i>	Загальна ситуація зі свободою слова в Республіці Білорусь	81
<i>Варжель Надія</i>	Студентський революційний рух у Росії кінця XIX - початку XX ст. як фактор політичної модернізації	83
<i>Климчук Тетяна</i>	Стратегія розширення НАТО за рахунок східних країн	84
<i>Конончук Оксана</i>	Реформи М.М. Сперанського і їх роль у модернізації політичної системи Російської імперії	86
<i>Кобець Сергій</i>	Відносини РФ та НАТО на сучасному етапі розвитку системи колективної безпеки	88
<i>Мельник Наталія</i>	Проблема взаємних територіальних претензій між Україною та Румунією	90
<i>Сотніков Ілля</i>	Врегулювання конфліктів та миротворчий процес	93
<i>Філіпцов Олексій</i>	Транскордонне співробітництво як чинник європейської інтеграції України	95
СЕКЦІЯ 3. Проблеми і перспективи політичної модернізації в Україні		
Підсекція 1		
<i>Українець Віктор</i>	Профілактика етнічного екстремізму в Україні	97

<i>Карпенюк Юлія</i>	Повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту: вітчизняна специфіка	100
<i>Артемов Віталій</i>	Вплив зовнішньополітичних факторів на національні інтереси України	102
<i>Багнюк Олександр</i>	Перспективи України на сучасному етапі євроінтеграції	105
<i>Бразалук Любов</i>	Розвиток інституту президентства в Україні	107
<i>Вавуліч Олександр</i>	Проблеми базування Чорноморського флоту Російської федерації на території України	110
<i>Вусатий Борис</i>	Спортивна політика України в умовах глобалізації	112
<i>Васильєва Олександра</i>	Жіночий рух в Україні як необхідний елемент розвитку громадянського суспільства	115
<i>Галганець Сергій</i>	Вплив ЗМІ на формування електоральної поведінки громадян України	117
<i>Горбова Юлія</i>	Україна і Польща: моделі політичної модернізації	121
<i>Гольберт Юлія</i>	Діяльність молодіжних громадських націоналістичних організацій в Україні	123
<i>Градовий Павло</i>	Перший всеукраїнський референдум	125
<i>Григор'єва Юлія</i>	Особливості формування багатопартійної системи в Україні	127
<i>Дзерун Сергій</i>	Національна ідея як чинник політичної модернізації	129
<i>Карпюк Тарас</i>	Формування німецького етнодемографічного сегменту Волині 1800-1945 рр.	131

<i>Кондратюк Марія</i>	Політико-адміністративна модернізація політичної системи України	134	<i>Пшенична Олена</i>	Політична еліта як чинник демократизації в сучасній Україні	170
<i>Кравчук Інна</i>	Стратегія та напрямки розвитку екологічної політики України за роки незалежності	136	<i>Ралець Андрій</i>	Право на свободу слова і думки в сучасній Україні	173
<i>Красько Ольга</i>	Проблема реалізації прав людини в Україні	139	<i>Самчук Інна</i>	Правляча еліта в Україні: особливості формування та функціонування	175
<i>Кузьменко Віталій</i>	Інформаційна безпека України	141	<i>Сверба Людмила</i>	Громадська оцінка діяльності „помаранчевої” політичної еліти	177
<i>Ліннік Юрій</i>	Цензура і свобода слова в Україні: політичний аспект	144	<i>Сирота Дмитро</i>	Особливості оптимізації виборчого процесу на місцевих виборах 2010 р. в Україні	180
Підсекція 2					
<i>Штука Ірина</i>	Аспекти модернізації політичної системи України	147	<i>Тимошенко Віта</i>	Політичні технології в сучасній Україні	182
<i>Пікула Микола</i>	Місцеві вибори – 2010 в Рівному: погляд зі сторони	150	<i>Шимко Ольга</i>	Модернізація державного управління в контексті реформування політичної системи України	186
<i>Троян Віктор</i>	Національна ідентичність у вимірі сучасного українського суспільства	153	<i>Ярмолюк Оксана</i>	Проблеми молодіжної політики в сучасній Україні	189
<i>Янчарук Олег</i>	Проблеми політичної модернізації в Україні	155	<i>Шмигельська Ольга</i>	Особливості взаємодії державної влади і молоді в процесі демократизації українського суспільства	192
<i>Луцук Марія</i>	Особливості електоральної культури в сучасній Україні	158			
<i>Макарчук Наталія</i>	Вітчизняна специфіка формування іміджу політичного лідера	160			
<i>Мищук Ольга</i>	Вектори еволюції політичної культури сучасної України	163			
<i>Овдійчук Ірина</i>	Проблема демократичності виборчих технологій на президентських виборах 2010 р. в Україні	165			
<i>Ошурко Юлія</i>	Діяльність політичної опозиції як складова демократизації в сучасній Україні	168			

Міщук Ольга
(студентка 2 курсу Рівненського державного
гуманітарного університету спеціальності „Політологія”,
наук. керівник – к.політ.н. **Наумов А.С.**)

ВЕКТОРИ ЕВОЛЮЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

Історичний чинник відіграє найважливішу роль у формуванні політичної культури. Спираючись на думку Б. Цимбалістого варто виокремити 3 аспекти, що мали важливий вплив на розвиток української політичної культури: бездержавність української нації протягом віків та відсутність досвіду влади; розчленованість території України, культурний і політичний вплив тих країн, до складу яких було включено її етнічні землі; денаціоналізація українського народу.

При побудові, становленні держави необхідна психологічно виважена політика спрямована на формування українського суспільства, враховуючи особливості ментальності українства як нації. У політичній культурі України поєднуються різні системи цінностей, несумісні політичні орієнтації та протилежні типи політичної свідомості. Беручи за основу типологію Алмонда і Верби сучасну національну політичну культуру можна визначити як піддансько-активістську, якій притаманні такі риси як плюралістичність, полісуб'єктність, суперечливість, рухливість, змінність. Існує нагальна потреба в побудові загальнонаціональної ідеології на культурно-історичному фундаменті. Вітчизняні науковці стверджують, що за роки незалежності в Україні значно оновлено структурні елементи політичної культури, цінності, навички, орієнтації, методи, прийоми політичної діяльності.

Політична перебудова здійснюється в 3 сферах: політичній системі, політичній культурі, політичній поведінці особистості. У середовищі політичної культури відбувається активізація процесу політичної соціалізації індивіда, селекції політичних цінностей, вдосконалення політичних норм, створення політичної еліти, що орієнтована на раціональні зміни. Також для формування демократичної політичної культури необхідна присутність конструктивної опозиції в державі, яка б здійснювала функції «контролера» в державі. Проте в Україні опозиція має невизначений формалізований правовий статус і відсутній механізм її діяльності. Можна сказати, національна політична культура поступово набуває демагогічного забарвлення, популізму та різкої політичної критики, адже передвиборчі кампанії пронизані популістськими гаслами, передвиборчі програми деяких партій продукують обіцянки, які

неможливо реалізувати за наявних ресурсів, політичні сили відхиляються від конструктивної співпраці.

У політичній культурі сучасного українського суспільства проявляється декілька аспектів, тому можна говорити про фрагментарний тип політичної культури, але спрямовується розбудова за такими ознаками: толерантність громадян і держави до опозиційних сил і опонентів, опозиція визнається як легітимна політична сила, невід'ємний елемент політичної системи; орієнтації на плюралізм думок і позицій, визнання багатопартійної системи і різних ідеологій – за винятком тих, що суперечать принципам гуманізму і законам; слабка диференційованість масової свідомості та масове тяжіння громадян до політичного та ідеологічного центру; усвідомлення громадянами принципу «держава для громадянина»; дотримання закону усіма громадянами, незалежно від посади та статусу. У Центральній Україні існує поміркований стиль політичних процесів, централістські позиції щодо Росії. Західну Україну можна назвати політично найактивнішою і найбільш націоналістично зорієнтованою частиною населення. Східна частина України причиною економічної кризи вважає розрив економічних зв'язків з Росією. Південна Україна в політичному плані може бути віднесена до пасивного регіону за винятком Криму. Спостерігається орієнтація на країни Європи та Америку (проте при пересадженні демократичних цінностей англо-американської системи необхідно враховувати особливості національної ментальності, культури, традицій), на радянську спадщину (переважна роль надається міфам минулого), на власну політичну практику.

За В. Липинським консолідація суспільства можлива на базі національного та територіального патріотизму, тобто необхідне пробудження свідомості всіх постійних мешканців української землі, не дивлячись на їх соціальну приналежність, віросповідання, етнічне походження.

Занепад політичної культури неминучий за відсутності соціальних вартостей з яких черпати сили зможе кожне нове покоління, за процвітання бездіяльності владних структур, некомпетентності політиків, нездатність політичних партій висунути концепцію подальшого національного розвитку держави, постійна боротьба між гілками влади, зростання песимізму та соціальної напруженості.

Отже, формування політичної культури демократичного типу в першу чергу залежить від темпів розвитку національної самосвідомості політичної еліти та кожної особистості, від соціального захисту й надання реальних, а не декларованих прав і свобод, які повинні бути в громадянському суспільстві.

Наукове видання

**ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ:
СВІТОВИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД**

**Матеріали II міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

24 листопада 2010 р.

Підписано до друку 17.02.2011 р. Формат 60x84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 10,95. Замовлення № 101/1. Наклад 300.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненський державний гуманітарний університет
33028, м. Рівне, вул.С.Бандери,12

П 50 **ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: СВІТОВИЙ
ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.** Матеріали
II міжвузівської науково-практичної конференції
молодих політологів. 24 листопада 2010 р. – Рівне:
РДГУ, 2011. – 194 с.

УДК 32.001.76
ББК 66.0

© Рівненський державний гуманітарний
університет, 2011